

Maria Cabalska

Tuligłowy, gm. Rokietnica, woj. przemyskie

Informator Archeologiczny : badania 15, 205-206

1981

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W dwóch wykopach /2 x 4 i 2 x 5 m/ w obrębie częściowo zachowanej zabudowy klasztoru dominikanów, odsłonięto fragmenty kilku obiektów murowanych o różnej chronologii. Najwcześniejszym zdaje się być fundament kamienno-ceglanego muru obronnego /?/ posadowiony wzdłuż krawędzi stromej skarpy nadwiślańskiej. Koresponduje on z wieżyczką obronną "wkomponowaną" w prezbiterium kościoła poddominikańskiego, jak również z budynkiem obecnej zakrystii, noszącej także cechy architektury 2 połowy XIII wieku. Mur ten został świadomie, planowo rozebrany, przypuszczalnie w XIX wieku.

Odsłonięto także, na niewielkim odcinku, fragment kamienno-ceglanego muru należącego przypuszczalnie do północnego skrzydła czworoboku klasztornego. Został on posadowiony w warstwie kulturowej, którą roboczo datuje się na XIV/XV wiek. Najniższy poziom stanowiły warstwy zawierające materiał ceramiczny z XIII w. i zalegały bezpośrednio na calcu. Materiał ruchomy liczny, stanowią głównie fragmenty ceramiki, kafli, gwoździ. Znalaziono także 1 brakteat guziczkowy, krzyżacki z XIV wieku. Licznie występował materiał budowlany w postaci cegieł gotyckich i detalu architektonicznego. W inwentarzu poszczególnych warstw /w nikłym procencie/ występowały fragmenty ceramiki wczesnośredniowiecznej, XI-XII w., jak również neolityczne odłupki krzemienne.

Badania będą kontynuowane.

TULIGŁOWY, gm. Rokietnica
woj. przemyskie

Uniwersytet Jagielloński
Instytut Archeologii

Badania prowadziła dr hab. Maria Cabalska, Finansował UJ i Wojewódzki Konserwator Zabytków w Przemyślu. Siódmy sezon badań, Wielkie wieloczołnowe grodzisko wczesnośredniowieczne VIII-XI wiek.

W 1981 r. kontynuowano badania grodu właściwego koncentrując wysiłki na poszukiwaniu dalszych chat fazy starszej, ustaleniu nawarstwień faz starszej i młodszej pod wałem okrężnym, odsłanianiu dalszych budynków zabudowy grodu otoczonego potrójnymi ciągami wałów.

Faza starsza: na terenie trzech wykopów usytuowanych we wschodnim narożniku wału odsłonięto prawie w całości chatę ziemiankę wgłębianą w calec na 1 m o wymiarach 6,3 x 4,7 m. Ognisko usytuowane w zachodniej części chaty posiadało palenisko pokryte rozwleczonymi kamieniami. Długość chaty wyznaczono na podstawie śladu po słupie zachowanym w profilu północnym wyk. IV/1981. Profile i poziomy pozwalają na rekonstrukcję ziemianki wkopanej w calec, której ściany nie posiadały obudowy. Odsłonięty słup wiąże się z konstrukcją dachu. W ziemiance znaleziono grubościenną "białopodobną" ceramikę, nóż żelazny, 4 ułamki prętów, 3 źle zachowane grociki oraz 4 gładziki kamienne. Stanowi ona trzeci budynek mieszkalny zaliczony do fazy starszej.

Faza młodsza związana jest z budynkami naziemnymi. W bieżącym roku odsłonięto chatę nr 19 o wymiarach 5 x 5,5 m. W odległości 1 m od ściany północnej znajdowało się koliste palenisko o średnicy 1 m pokryte rozwleczonymi kamieniami. Jama paleniskowa miała na głębokości 70 cm wymiary 80 x 140 cm. Czarna ziemia koncentrowała się we wschodniej części budynku pozostawiając w jego zachodniej części pas przeznaczony na miejsce do spania. W chacie wystąpiły skorupy naczyń, dwa noże, grocik, kilka prętów i okucie żelazne oraz szydło rogowo i gładzik kamienny.

Wykop I/81 przeciął wał dając przekrój północnego odcinka wału okrężnego. Zbudowano go również w konstrukcji izbicowej. Szczegóły konstrukcji w postaci trzech rzędów słupów oddalonych od siebie o 40 cm oraz belek poziomych zalegających między słupami uchwycono na poszczególnych poziomach. Ślady układają się w naturalny sposób bez zaburzeń. Zewnętrzne słupy były spalone, podczas gdy dwa wewnętrzne rzędy wykazały słabe ślady pożaru. Jest to pierwszy ślad pożaru wału odkryty na grodzisku. Ziemiańska fazy starszej zalegała na głębokości 35-45 cm pod pierwszym spalonym rzędem słupów.

Wykop szerokoprzestrzenny usytuowany na pierwszym podgrodziu ujawnił słabo czytelną warstwę kulturową, a w niej skorupy i ułamek noża. Trudno na razie ustalić jaki charakter miało to osadnictwo.

TYKOCIN
woj. białostockie
Stanowisko 1

PP Pracownie Konserwacji
Zabytków
Pracownia Archeologiczno-
Konserwatorska
Oddział w Warszawie

Badania prowadziła mgr Urszula Perlikowska-Puszkarska. Finansował WKZ w Białymstoku. Szósty sezon badań, Grodzisko wczesnośredniowieczne /XII-XIII w. /.

Kontynuowano badania konstrukcji wałowych grodziska od głębokości 1,7 do 2,30- 43 m². Zadokumentowano trzy poziomy eksploracyjne o łącznej powierzchni 216 m².

W centralnej i zachodniej części wykopu /stok wewnętrzny - od strony majdanu grodziska/ stwierdzono nieregularny układ kamieni. Regularny układ kamieni - ławę, stanowiącą umocnienie zewnętrznego stoku wału grodziska, zadokumentowano w całej części wschodniej wykopu. Na podstawie wyników dwóch sezonów można stwierdzić, że mamy do czynienia z zamierzoną konstrukcją kamienno-ziemną wału, podyktowaną prawdopodobnie przyczynami lokalnymi /łatwo dostępny budulec/.

Jednocześnie prowadzono prace u podnóża wału od strony wschod-